

Imię i nazwisko	Barbara Kowalska
Tytuł lub stopień naukowy	Doktor nauk humanistycznych w dyscyplinie historia
Stanowisko	Zastępca Dyrektora Instytutu Historii ds. Dydaktyki
Dyscyplina naukowa	Historia średniowieczna
Obszary badawcze	Barbara Kowalska specjalizuje się w badaniach nad historią średniowieczną, hagiografią tego czasu, dziejami Kościoła, średniowiecznym ruchem monastycznym. Fascynuje ją historia mentalności oraz szeroko rozumiana symbolika kultury średniowiecznej. Jest autorką książki <i>Święta Kinga-rzeczywistość i legenda. Studium źródłoznawcze</i> , Kraków 2008 oraz wielu artykułów naukowych. Jest także uczestniczką licznych konferencji naukowych. Historyczną pasję realizuje w pracy zawodowej oraz społecznych przedsięwzięciach propagujących wiedzę o przeszłości. Jest zastępcą Dyrektora Instytutu Historii ds. Dydaktycznych oraz wiceprezesem Polskiego Towarzystwa Historycznego Oddział w Częstochowie, duchowo związana także z Oddziałem PTH w Radomsku. Pracuje nad rozprawą habilitacyjną, czemu głównie poświęcone są jej obecne badania. Jej zawodowym wyzwaniem jest niezmiennie twórcza przekora, która pobudza do refleksji nad utartymi poglądami.
adres e-mail	b.kowalska@ajd.czest.pl

DOROBEK NAUKOWY

Książki i publikacje zwarte:

1. Święta Kinga – rzeczywistość i legenda. Studium źródłoznawcze, Kraków 2008, ss. 410.
2. W poszukiwaniu symboliki Długoszowych „Roczników...”, Częstochowa 2017, ss. 503.

Artykuły naukowe:

3. Kobieta w świecie mężczyzn. Ze studiów nad polskimi legendami herbowymi, [w:] *Historyk i historia. In honorem Henrici Dominiczak*, red. J. Walczak, Częstochowa 1999, s. 41- 51.
4. Amulety, symbole. Żywoty świętych jako źródło do synkretyzmu religijnego, „*Biuletyn Instytutu Filozoficzno – Historycznego WSP w Częstochowie*” 2000, nr 24, s. 296–308.
5. Błogosławiona Kinga i jej duchowi opiekunowie, „*Prace Naukowe WSP w Częstochowie. Zeszyty Historyczne*” 2000, t. 6, s. 83–194.
6. O autorze najstarszego żywota świętej Kingi, „*Biuletyn Instytutu Filozoficzno-Historycznego WSP w Częstochowie*” 2003, nr 32, s. 34–43.
7. Idee św. Franciszka próbą odnowy średniowiecznej Europy – święta Kinga klaryska, [w:] *Drogi i rozdroża kultury chrześcijańskiej Europy*, red. U. Cierniak, ks. J. Grabowski, Częstochowa 2003, s. 157–168.
8. Bunt Magnusa – Anonim tzw. Gall o mechanizmach wypowiedzenia posłuszeństwa monarsze, [w:] *Zamach stanu w dawnych społecznościach*, red. A. Sołtysiak, Warszawa 2004, s. 293–298.
9. „Święci nie przemijają” – rozważania nad kobiecą świętością we wschodnim i zachodnim chrześcijaństwie (XIII wiek), [w:] *Dziedzictwo chrześcijańskiego Wschodu i Zachodu – między pamięcią a oczekiwaniem*, red. U. Cierniak, ks. J. Grabowski, Częstochowa 2006, s. 543-555.
10. Święta Jadwiga znana i nieznana, „*Zeszyty Radomszczańskie*” 2007, nr 1, s. 40-55.
11. Bolesław Wstydlivy i święta Kinga a ruch franciszkański, [w:] *Mendykanci w średniowiecznym Krakowie*, red. K. Ożóg, T. Gałuszka OP, A. Zajchowska, Kraków 2008, s. 97-112.
12. Biskup krakowski Paweł z Przemankowa a klasztor klarysek w Starym Sączu, „*Prace naukowe AJD w Częstochowie. Zeszyty Historyczne*” 2009, t. 10, s. 29-41.
13. Czym było ubóstwo dla średniowiecznych hagiografów, [w:] *Zbytek i ubóstwo w starożytności i średniowieczu*, red. L. Kostuch, K. Ryszewska, Kielce 2010, s. 367-378.
14. Sacrum w Długoszowym opisie bitwy pod Grunwaldem, [w:] *Klio viae et invia. Opuscula Marco Cetwiński dedicata*, red. A. Odrzywolska-Kidawa, Warszawa 2010, s. 107-121.
15. Księżna i jej spowiednik, [w:] *Duchowieństwo i laicy*, red. A. Wałkowski, Warszawa 2010, s. 95-104.
16. Jan Długosz - między wiarą a polityką, [w:] *W poszukiwaniu prawdy. Chrześcijańska Europa między wiarą a polityką*, t. 2, red. A. Szyndler, Częstochowa 2010, s. 257-266.
17. Święta Jadwiga Królowa cudotwórczyni, „*Zeszyty Radomszczańskie*”, 2010, t. 4, s. 7-14.
18. O czym mówią średniowieczne miracula?, „*Częstochowskie Teki Historyczne*”, 2010, t. 1, s. 39-51.
19. Burza w Długoszowych opisach, „*Zeszyty Długoszowskie*”, 2011, nr 10, s. 62 – 68.
20. Włóczędzy, chorzy i żebracy – przykłady marginalizacji w wybranych średniowiecznych przekazach hagiograficznych, „*Tolerancja. Studia i Szkice*”, 2011, t. 16, s. 212-230.

21. Czy Gall Anonim rzeczywiście chwali Bolesława Krzywoustego?, [w:] Zjawisko nobilitacji i deprecjacji w języku. Słowa i teksty, red. R. Bizior, D. Suska, Częstochowa 2012, s. 237-260.
22. Dzieci nieznane – na podstawie wybranych średniowiecznych przekazów, [w:] Dziecko II, red. E. Lewik – Tsirigotis, G. Pietruszewska-Kobiela, Z. Włodarczyk, Wieluń 2012, s. 27-40.
23. Jak Jan Długosz zmieniał Żywot św. Kingi, [w:] Piśmiennictwo sakralne w dziejach Polski do końca XVIII wieku na tle powszechnym, red. S. Bułajewski, J. Gancewski, A. Wałkowski, Józefów 2012, s. 171 – 182.
24. Długoszowe pojmowanie wojny sprawiedliwej, [w:] Kościół i społeczeństwo. Studia nad obiegiem informacji i konfliktami zbrojnymi w dawnych wiekach, red. J. Grabowski, Warszawa 2012, s. 183-194,
25. Czego bali się ludzie w średniowieczu?, [w:] Sivos pacem, para bellum. Bezpieczeństwo i polityka Polski. Księga jubileuszowa ofiarowana Profesorowi Tadeuszowi Dubickiemu, red. R. Majzner, Częstochowa – Włocławek 2013, s. 1073-1084.
26. Niebiańskie i ziemskie, Bóg i diabeł – krańcowość w dualistycznych wyobrażeniach Jana Długosza, [w:] Kulturowe paradygmaty końca. Studia komparatystyczne, red. C. Kałużny, A. Żywiołek, t. I, Częstochowa 2013, s. 219-230.
27. „Robaczywe” historie średniowiecza, [w:] Czystość i brud. Higiena w średniowieczu, red. W. Korpalska, W. Ślusarczyk, Bydgoszcz 2014, s. 43–58.
28. Biskup w oczach hagiografów, „Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Zeszyty Historyczne” 2014, t. 13, s. 13–29.
29. Miejsce kobiety w elicie władzy – na przykładzie świętej Kingi, [w:] Płeć i władza w kontekstach historycznych i współczesnych, red. M.A. Kubiacyk, F. Kubiacyk, Acta Humanistica Gnesnensia, vol. 1, Gniezno 2014, s. 87–97.
30. Przestrzenie przemierzane i społecznie kreowane w „Kronice Jana z Czarnkowa”, [w:] Świat bliski i świat daleki w staropolskich przestrzeniach, red. M. Jarczyk, B. Mazurkowska, S.P. Dąbrowski, Katowice 2015, s. 53–66.
31. Bitt-, Dank- und Bußpilgerfahrten in den „Annales seu Cronicae incliti Regni Poloniae“ von Jan Długosz (1415-1480) (Pielgrzymki błagalne, dziękczynne i pokutne w Annales seu Cronicae incliti Regni Poloniae Jana Długosza), „Bulletin der Polnischen Historischen Mission”, „Biuletyn Polskiej Misji Historycznej” 2015, nr 10, s. 425–451.
32. Dwoistość ludzkiego ciała w opisach żywotów świętych „Częstochowskie Teki Historyczne” 2015, t. 5, s. 13–27.
33. Jak Starucha kobietom radziła – o zdrowiu i urodzie na podstawie „Powieści o Róży”, „Medycyna Nowożytna” 2016, t. 22, z. 1, s. 7–27.
34. Jak święci pokonywali czas, [w:] Święte i święci. Kult i wizerunek świętych w tekstach kultury, red. E.M. Kur, B. Wałęciuk-Dejneka, Siedlce 2016, s. 109–122.
35. Jan Kapistran w „Annales...” Jana Długosza, „Saeculum Christianum” 2016, t. 22, s. 131–144.
36. Inny w średniowiecznych przekazach, [w:] Inny, obcy, potwór. Kulturowo-społeczne aspekty odmienności przez wieki, red. J. Żychlińska, A. Głowacka-Penczyńska, Bydgoszcz 2016, s. 283–298.
37. Od narodzin do śmierci – o przeznaczeniu średniowiecznego łoża, [w:] Kądział – kołyska – łożo. Atrybuty kobiecości na przestrzeni dziejów, red. A. Głowacka-Penczyńska, K. Grysińska-Jarmuła, M. Opiola-Cegiełka, Bydgoszcz 2017, s. 115–132.
38. O jądłospisie wawelskiego potwora – smoka na podstawie „Roczników...” Jana Długosza, [w:] Zwierzęta w historii, literaturze i sztuce Europy, red. S. Konarska-Zimnicka, L. Kostuch, B. Wojciechowska, Kielce 2017, s. 199–213.
39. Święta Jadwiga Królowa w opinii Jana Długosza, [w:] Radomsko. Narodziny i rozwój miasta, red. R. Majzner, Radomsko 2017, s. 79–97.

40. O sacrum w rozważaniach historyka, „Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Zeszyty Historyczne” 2017, t. 16, s. 277–291.

Artykuły recenzyjne:

1. M. Antoniewicz, Protoplaści książąt Radziwiłłów. Dzieje mitu i meandry historiografii, Warszawa 2011, „Чорноморській літопис”, Випуск 7, 2013, s. 200-201.
2. Recenzja wydawnicza: Rafał Korzeniec, *Obraz władców piastowskich w Rocznikach Jana Długosza (do 1138 roku)*, Toruń 2017, ss. 105.

Prace redakcyjne

1. Członek Kolegium Redakcyjnego IV tomu (2010) „Zeszytów Radomszczańskich”.
2. Współredaktor V tomu (2015) „Częstochowskich Tek Historycznych”; zastępca Redaktora VII tomu (2017) „Częstochowskich Tek Historycznych”.

Artykuły popularno-naukowe:

1. Dlaczego Święta Jadwiga Królowa jest patronką Radomska?, „Nasz Świat. Biuletyn Towarzystwa Przyjaciół Muzeum w Radomsku” 2010, nr 19, s. 2–5.
2. Burza w Długoszowych opisach, „Zeszyty Długoszowskie” 2011, nr 10, s. 62–68.
3. Wspomnienie. Robert Szwed (1966-2014), „Zeszyty Radomszczańskie” 2014, t. 8, s. 365–366.
4. Jan Długosz Między wiarą a polityką, „Zapiski Kazimierzowskie” 2015, nr 15, s. 19–32 (przedruk z uzupełnieniami).

Przynależność do towarzystw naukowych:

Wiceprezes PTH Oddział w Częstochowie

Udział w konferencjach naukowych (od 2010 r.):

1. „W poszukiwaniu prawdy. Chrześcijańska Europa między wiarą a polityką”, konferencja z cyklu: Człowiek – Wiara – Kultura; międzynarodowa konferencja naukowa, organizator: Instytut Filologii Obcych Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, Instytut Teologiczny w Częstochowie; Częstochowa 4–6 maja 2010 r.; referat pt.: Jan Długosz między wiarą a polityką.
2. „Kościół i wojna”; ogólnopolska konferencja naukowa, organizator: Wydział Humanistyczny Wyższej Szkoły Przymierza Rodzin w Warszawie, Warszawa 15 października 2010 r.; referat pt.: Długoszowe pojmowanie wojny sprawiedliwej.
3. „X Dni Długoszowskie. Z Długoszem przez wieki”, ogólnopolska konferencja naukowa, organizator: Ponadregionalne Stowarzyszenie Edukacyjne Wieniawa, Kraków – Kłobuck 19–25 września 2011 r.; referat pt.: Burza w Długoszowych opisach.
4. „Zjawisko nobilitacji deprecjacji w języku”; międzynarodowa konferencja naukowa, organizator: Instytut Filologii Polskiej Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, Częstochowa 24–25 października 2011 r.; referat pt.: Czy Gall Anonim rzeczywiście chwali Bolesława Krzywoustego?
5. „Płeć i władza. Historyczne konteksty, współczesne krytyki, nowe perspektywy”; ogólnopolska konferencja naukowa, organizator: Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu; Gniezno 7–8 listopada 2012 r.; referat pt.: Miejsce kobiety w elicie władzy – na

- przykładzie św. Kingi.
6. „Koniec świata...i co dalej? O tożsamości, chrześcijaństwie, cywilizacji europejskiej, paradygmacie krańcowości i nowego początku”; ogólnopolska konferencja naukowa, organizator: Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie; Kraków 15–16 listopada 2012 r.; referat pt.: Niebiańskie i ziemskie, Bóg i diabeł – krańcowość w dualistycznych wyobrażeniach Jana Długosza.
 7. „Kądział – kołyska – lutnia – łożo. Atrybuty kobiecości na przestrzeni dziejów”; międzynarodowa konferencja naukowa, organizator: Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu im. Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy; Bydgoszcz 17–18 września 2013 r.; referat pt.: Od narodzin do śmierci – o przeznaczeniu średniowiecznego łoża.
 8. „Kościół i jego sąsiedzi”; międzynarodowa konferencja naukowa, organizator: Wydział Humanistyczny Wyższej Szkoły Przymierza Rodzin w Warszawie; Warszawa 15 października 2013 r.; referat pt.: Europejski kaznodzieja, reformator, cudotwórca – św. Jan Kapistran w opinii Jana Długosza.
 9. „Świat bliski i świat daleki. Techniki deskrypcji – perspektywy odbioru”; ogólnopolska konferencja naukowa, organizator: Zakład Historii Literatury Baroku i Dawnej Książki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; Katowice 11–12 czerwca 2014 r.; referat pt.: O poznaniu nowego w „Kronice Jana z Czarnkowa”.
 10. „Czystość i brud. Higiena w średniowieczu”, ogólnopolska konferencja naukowa, organizator: Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Zakład Historii Medycyny i Pielęgniarstwa, Katedra i Zakład Higieny i Epidemiologii; Bydgoszcz 15–16 września 2014 r.; referat pt.: „Robaczywe” historie średniowiecza.
 11. „Unterwegs auf Pilgerstraßen. Pilger aus dem polnischen und deutschen Raum im Spätmittelalter und in der Frühen Neuzeit“, międzynarodowa konferencja naukowa, organizator: Polska Misja Historyczna przy Uniwersytecie Juliusza Maksymiliana w Würzburgu (Polnische Historische Mission an der Julius-Maximilians-Universität Würzburg); Würzburg 25–26 września 2014 r.; referat pt.: Bitt-, Dank- und Bußpilgerfahrten in den „Annales seu Cronicae incliti Regni Poloniae“ von Jan Długosz (1415-1480).
 12. „Święte i święci – kult i wizerunek świętych w tekstach kultury”; I ogólnopolskie interdyscyplinarne seminarium naukowe, organizator; Zakład Polskiej Literatury Dawnej, Tradycji Kulturowej i Edytorstwa, Zakład Lingwistyki Stosowanej i Dydaktyki Instytutu Filologii Polskiej i Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach; Siedlce 5–6 listopada 2014 r.; referat pt.: Jak święci pokonywali czas.
 13. „Inny – Obcy – Potwór. Kulturowo-społeczne aspekty odmienności przez wieki”; ogólnopolska konferencja naukowa, organizator: Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu im. Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy; Bydgoszcz 10–11 września 2015 r.; referat pt.: Inny w średniowiecznych przekazach.
 14. „Od-czytywanie Długosza”; ogólnopolska konferencja naukowa, organizator: Biblioteka Śląska w Katowicach, Instytut Filologii Polskiej Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie; Częstochowa 16–17 września 2015 r.; referat pt.: Jan Długosz w świecie liczb.
 15. „Jan Długosz – historyk, duchowny, geograf, dyplomata”; ogólnopolska konferencja naukowa, organizator: Stowarzyszenie Króla Kazimierza Wielkiego we Włocławku; Włocławek 9 października 2015 r.; referat p.: Jan Długosz między wiarą a polityką.
 16. „Literatura i architektura”; ogólnopolska konferencja naukowa, organizator: Instytut Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego, Instytut Neofilologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie; Kraków 16–17 kwietnia 2016 r.; referat pt.: W drodze do nieba i na zwykły stóg siana – kilka odsłon średniowiecznej drabiny.
 17. „Zwierzęta w historii, literaturze i sztuce Europy”; międzynarodowa konferencja naukowa,

organizator: Instytut Historii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Polskie Towarzystwo Historyczne w Kielcach; Kielce 17–18 maja 2016 r.; referat pt.: Zwierzęta w Rocznikach Jana Długosza.

18. „Radomsko – narodziny i rozwój miasta z perspektywy 750 lat istnienia”; ogólnopolska konferencja naukowa, organizator: Miasto Radomsko, Akademia im J. Długosza w Częstochowie, Muzeum Regionalne im. S. Sankowskiego w Radomsku; Radomsko 25 listopada 2016 r.; referat pt.: Św. Jadwiga Królowa w opinii Jana Długosza.
19. „Obraz choroby w dyskursie kulturowym”; ogólnopolska konferencja naukowa, organizator: Wydział Humanistyczny Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie; Kraków 18–19 maja 2017 r.; referat pt.: Choroba Kazimierza Wielkiego w kronikarskich odślonach średniowiecza.
20. „Miłość i erotyzm w kulturze”; ogólnopolska konferencja naukowa, organizator: Wydział Filologiczny, Instytut Nauk o Kulturze i Studiów Interdyscyplinarnych Uniwersytetu Śląskiego; Katowice 2 czerwca 2017 r.; referat pt.: Życie intymne średniowiecznych świętych.
21. „O wolność i sprawiedliwość... Chrześcijańska Europa – między wiarą i rewolucją”; konferencja z cyklu Człowiek – wiara – kultura, międzynarodowa konferencja naukowa, organizator: Instytut Filologii Obcych i Instytut Muzyki Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Częstochowie; Częstochowa 18–20 września 2017 r.; referat pt.: „Powieść o Róży” na tle przemian obyczajowych i społecznych XIII wieku.
22. „Rycerze i rycerstwo w średniowiecznej Polsce”; ogólnopolska konferencja naukowa, organizator: Stowarzyszenie Króla Kazimierza Wielkiego z Kowala, Burmistrz Miasta Koronowo; Koronowo 10 listopada 2017 r.; referat pt.: Białogłowy w otoczeniu rycerzy.
23. „But w butonierce czyli kulturalnie o butach”; ogólnopolska konferencja naukowa, organizator: Katedra Muzeologii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie; Warszawa 7–8 grudnia 2017 r.; referat pt.: W butach i na boso – o przeznaczeniu i wymowie średniowiecznego obuwia.

Inne informacje, funkcje